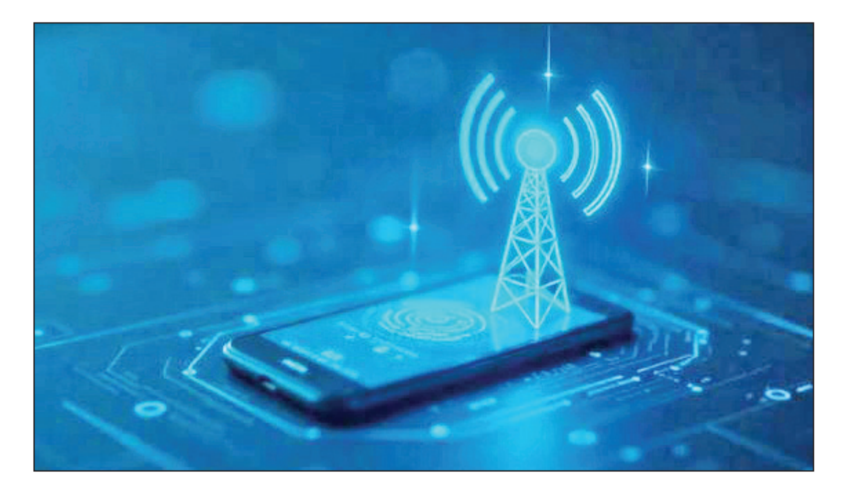
تازه‌ترین گزارش رگولاتوری از افزایش سهم شکایت‌های اینترنتی حکایت دارد

اینترنت در صدر نارضایتی کاربران ارتباطی

اینترنت در سال‌های اخیر از یک ابزار ارتباطی فراتر رفته و به زیرساختی ضروری برای بخش عمده‌ای از فعالیت‌های روزمره تبدیل شده است؛ از انجام امور بانکی و آموزش آنلاین گرفته تا فعالیت کسب‌وکارها، دورکاری و ارتباطات شخصی. در چنین شرایطی، هرگونه اختلال در دسترسی یا افت کیفیت این خدمت، می‌تواند طیف گسترده‌ای از کاربران را با مشکل مواجه کند. تازه‌ترین گزارش سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی نیز نشان می‌دهد که این نارضایتی‌ها در آمار شکایت‌های مردمی بازتاب پیدا کرده است؛ به‌طوری که در بهار امسال بیش از نیمی از شکایت‌های ثبت‌شده در سامانه ۱۹۵ مربوط به مشترکان اینترنت پهن‌باند ثابت و سیار بوده است. افزایش سهم شکایت‌های اینترنتی در مقایسه با فصل قبل نیز نشان می‌دهد که مشکلات دسترسی به اینترنت، بیش از گذشته به یکی از دغدغه‌های کاربران خدمات ارتباطی تبدیل شده است. امروزه بخش قابل توجهی از زندگی روزمره به اتصال پایدار به اینترنت وابسته است. بسیاری از خدماتی که پیش‌تر به‌صورت حضوری یا از طریق ابزارهای سنتی انجام می‌شدند، اکنون در بستر اینترنت ارائه می‌شوند. بنابراین، اختلال در این شبکه صرفا به معنای کاهش سرعت بارگذاری صفحات یا دشواری در برقراری ارتباط نیست، بلکه می‌تواند فعالیت‌های اقتصادی، آموزشی و حرفه‌ای افراد را نیز مختل کند. به همین دلیل، طبیعی است که اینترنت در مقایسه با سایر خدمات ارتباطی، سهم بیشتری از نارضایتی کاربران را به خود اختصاص بدهد. از سوی دیگر، با توسعه فناوری و گسترش خدمات دیجیتال، انتظارات کاربران نیز افزایش یافته است. مشترکان انتظار دارند در ازای هزینه‌ای که برای خرید بسته‌های اینترنتی یا اشتراک خدمات پرداخت می‌کنند، به اتصالی پایدار، پرسرعت و بدون محدودیت‌های غیرمنتظره دسترسی داشته باشند. با این حال، واقعیت شبکه ارتباطی کشور با این انتظارات فاصله دارد. محدودیت ظرفیت زیرساخت‌ها، فرسودگی بخشی از تجهیزات و خطوط انتقال داده و افزایش تعداد کاربران، از جمله عواملی هستند که می‌توانند کیفیت تجربه اینترنت را تحت تأثیر قرار بدهند.

سهم اینترنت از شکایت‌های ارتباطی افزایش یافت

براساس تازه‌ترین گزارش فصلی سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی، در بهار امسال قطع سرویس در صدر دلایل شکایت کاربران خدمات ارتباطی قرار داشته است. پس از آن، تأخیر در نصب، راه‌اندازی و واگذاری خدمات ارتباطی بیشترین سهم را از شکایت‌های ثبت‌شده به خود اختصاص داده. مواردی مانند جمع‌آوری نشدن سرویس، نارضایتی از نحوه پاسخگویی کارشناسان پشتیبانی و خرابی، اختلال یا قطعی هنگام مکالمه نیز در رتبه‌های بعدی قرار گرفته‌اند. در بخش دیگری از این گزارش، ترکیب شکایت‌های ثبت‌شده در سامانه ۱۹۵ برحسب نوع خدمات ارتباطی بررسی شده است. براساس این آمار، حدود ۵۳ درصد شکایت‌های ثبت‌شده در بهار امسال به مشترکان پهن‌باند ثابت و سیار مربوط بوده است. سهم شکایت‌های تلفن ثابت حدود ۳۱ درصد و شکایت‌های تلفن همراه نیز ۱۶ درصد گزارش شده است. این ارقام در مقایسه با زمستان سال گذشته تغییر محسوسی داشته‌اند؛ به‌طوری که سهم شکایت‌های اینترنتی از ۴۳ درصد به ۵۳ درصد افزایش یافته، در حالی که سهم تلفن ثابت از ۳۹ درصد به ۳۱ درصد و تلفن همراه از ۱۸ درصد به ۱۶ درصد کاهش پیدا کرده است. این تغییرات نشان می‌دهد مشکلات مربوط به اینترنت و خدمات پهن‌باند، جایگاه پررنگ‌تری در میان دغدغه‌های مشترکان پیدا کرده‌اند. البته بالا بودن سهم شکایت‌ها لزوما به معنای افزایش یکسان همه انواع اختلالات نیست، بلکه می‌تواند از افزایش وابستگی کاربران به اینترنت و حساسیت بیشتر آنها نسبت به کیفیت و دسترسی نیز تأثیر بپذیرد. نکته مهم در بررسی نارضایتی کاربران این است که همه مشکلات به کیفیت فنی شبکه و سرعت اتصال محدود نمی‌شود. در بسیاری از موارد، مساله اصلی به دسترسی کاربران به خدمات و ابزارهای اینترنتی بازمی‌گردد. محدودیت در استفاده از برخی سرویس‌های تخصصی، ابزارهای برنامه‌نویسی، خدمات ابری و پلتفرم‌های مورد نیاز کسب‌وکارها می‌تواند فعالیت حرفه‌ای افراد را با مشکل مواجه کند. در چنین شرایطی، کاربر نه تنها با یک اختلال ارتباطی، بلکه با مانعی در مسیر فعالیت اقتصادی و شغلی خود روبه‌رو می‌شود. از این منظر، میان کیفیت اینترنت و امکان دسترسی به خدمات مورد نیاز کاربران تفاوت وجود دارد. ممکن است اتصال اینترنت برقرار باشد و سرعت آن نیز در ظاهر قابل قبول به نظر برسد، اما محدودیت در دسترسی به برخی سرویس‌ها همچنان تجربه کاربری نامطلوبی ایجاد کند. همین موضوع باعث می‌شود بخشی از نارضایتی‌ها فراتر از شاخص‌های متداول کیفیت شبکه باشد.

زیرساخت فرسوده و رقابت محدود دو عامل تشدید نارضایتی

یکی دیگر از عوامل موثر بر نارضایتی مشترکان، محدودیت‌های فنی و زیرساختی شبکه ارتباطی است. در بسیاری از مناطق، همچنان از خطوط مسی و تجهیزات قدیمی برای انتقال داده استفاده می‌شود. این زیرساخت‌ها در شرایط افزایش تعداد کاربران و رشد مصرف اینترنت، با محدودیت ظرفیت مواجه می‌شوند. به‌ویژه در ساعات اوج مصرف، تقسیم ظرفیت موجود میان تعداد بیشتری از مشترکان می‌تواند به افت سرعت و کاهش کیفیت اتصال منجر شود. در کنار این مساله، ساختار بازار خدمات اینترنت نیز در شکل‌گیری نارضایتی‌ها بی‌تأثیر نیست. در بازارهایی که رقابت میان ارائه‌دهندگان خدمات گسترده‌تر است، کاربران در صورت نارضایتی از کیفیت یا قیمت خدمات یک شرکت، امکان بیشتری برای تغییر سرویس دهنده دارند. اما در بازار ارتباطات کشور، محدود بودن تعداد بازیگران اصلی و وابستگی بخشی از خدمات به زیرساخت‌های در اختیار شرکت‌های مشخص، قدرت انتخاب مشترکان را کاهش می‌دهد. برای نمونه، در بسیاری از ساختمان‌ها و مناطق، خطوط تلفن ثابت و زیرساخت‌های مسی در اختیار مخابرات قرار دارند و سایر شرکت‌ها برای ارایه خدمات ناگزیر از استفاده از ظرفیت‌های موجود هستند. در چنین شرایطی، حتی اگر مشترک از کیفیت سرویس رضایت نداشته باشد، ممکن است گزینه‌های محدودی برای جایگزینی داشته باشد. احساس نداشتن حق انتخاب و ناچار بودن به ادامه استفاده از یک سرویس نامطلوب، می‌تواند نارضایتی کاربران را تشدید کند. موضوع تعرفه‌ها و نحوه محاسبه هزینه خدمات نیز یکی دیگر از محورهای اعتراض مشترکان است. بخشی از کاربران نسبت به قیمت بسته‌های اینترنتی، حجم مصرف‌شده و اتمام زودهنگام بسته‌ها گلایه دارند. همچنین افزایش تعرفه‌ها در شرایطی که بهبود ملموسی در سرعت و کیفیت اتصال مشاهده نمی‌شود، می‌تواند احساس نارضایتی از هزینه پرداختی را افزایش دهد. در واقع، کاربران انتظار دارند افزایش هزینه خدمات با ارتقای کیفیت و پایداری شبکه همراه باشد؛ انتظاری که در صورت محقق نشدن، به یکی از دلایل ثبت شکایت تبدیل می‌شود. برای کاهش این مشکلات، توسعه ظرفیت شبکه انتقال و متناسب‌سازی زیرساخت‌ها با رشد مصرف داده ضروری است. افزایش پوشش نسل پنجم تلفن همراه (5G) می‌تواند در برخی مناطق شهری به توزیع بهتر ترافیک و ارتقای سرعت دسترسی کمک کند. در بخش اینترنت ثابت نیز توسعه شبکه فیبر نوری اهمیت زیادی دارد. فیبر نوری در مقایسه با کابل‌های مسی ظرفیت انتقال داده بالاتری دارد و در برابر عواملی مانند نویز و برخی اختلالات فیزیکی مقاوم‌تر است. از این رو، گسترش این شبکه می‌تواند به افزایش پایداری و کیفیت اینترنت ثابت منجر شود؛ البته تحقق این هدف به اجرای گسترده، دقیق و مستمر پروژه‌های توسعه فیبر نوری وابسته است.

پیامک‌های تبلیغاتی همچنان در فهرست شکایت‌ها

در کنار مشکلات مربوط به اینترنت و خدمات پهن‌باند، برخی دیگر از شکایت‌های کاربران به خدمات پیامکی و ارسال پیامک‌های تبلیغاتی مربوط می‌شود. تعدادی از مشترکان اعلام می‌کنند با وجود اقدام برای غیرفعال‌سازی پیامک‌های تبلیغاتی، همچنان پیام‌هایی از این دست دریافت می‌کنند. در این زمینه، کاربران می‌توانند با شماره‌گیری کد دستوری ستاره ۸۰۰ مربع، وضعیت دریافت پیامک‌های تبلیغاتی خود را بررسی و نسبت به غیرفعال‌سازی آنها اقدام کنند. همچنین امکان پیگیری این موضوع از طریق اپراتورهای تلفن همراه و درخواست لغو دریافت پیامک‌های تبلیغاتی وجود دارد. از سوی دیگر، سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی امکان ثبت شکایت درباره پیامک‌های تبلیغاتی مزاحم را نیز فراهم کرده است. مشترکانی که پیامک‌های تبلیغاتی ناخواسته دریافت می‌کنند، می‌توانند شماره فرستنده را به سرشماره ۱۹۵ ارسال کنند تا موضوع بررسی شود و در صورت احراز تخلف، اقدامات لازم برای جلوگیری از ادامه ارسال پیامک انجام بگیرد.

ساخت یک سکوی تخصصی کوانتومی برای توسعه ارتباطات امن آغاز شد

رییس پژوهشکده فناوری ارتباطات پژوهشگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات از تحول راهبردی در ماموریت‌ها و توانمندی‌های آزمایشگاه جامع فناوری ارتباطات طی دو سال گذشته خبر داد. به گزارش مهر به نقل از پژوهشگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات، رضا بحری رییس پژوهشکده فناوری ارتباطات با تشریح مهم‌ترین دستاوردهای آزمایشگاه جامع فناوری ارتباطات در دو سال اخیر اظهار کرد: رویکرد اصلی در توسعه این آزمایشگاه، فراتر رفتن از ارایه خدمات متعارف آزمون و حرکت به سوی ایفای نقشی راهبردی در ارزیابی فناوری، اعتبارسنجی توانمندی‌های داخلی و پشتیبانی از تصمیم‌گیری‌های کلان صنعت ارتباطات کشور بوده است. وی افزود: در این چارچوب توسعه زیرساخت‌های تخصصی، ارتقای صلاحیت‌های فنی، گسترش دامنه خدمات و ورود به حوزه‌های نوظهور فناوری به‌صورت همزمان دنبال شده است تا آزمایشگاه جامع فناوری ارتباطات بتواند علاوه بر پاسخگویی به نیازهای جاری صنعت، در ارزیابی مستقل فناوری‌های راهبردی و کاهش وابستگی فناورانه کشور نیز نقش موثری ایفا کند.

رشد سه‌برابری ظرفیت آزمون‌های تخصصی

رییس پژوهشکده فناوری ارتباطات با اشاره به توسعه زیرساخت‌ها و تجهیزات آزمایشگاهی گفت: در دو سال گذشته، تعداد آزمون‌های تخصصی قابل ارایه در آزمایشگاه جامع فناوری ارتباطات سه برابر شده است. این افزایش ظرفیت، حاصل توسعه و تجهیز سکوهای تخصصی آزمون و گسترش توانمندی‌های فنی در حوزه‌های مختلف فناوری ارتباطات است. وی ادامه داد: آزمایشگاه در حال حاضر با بهره‌گیری از سکوهای تخصصی در حوزه‌های سامانه‌های انتقال، دسترسی نوری و رادیویی، ارتباطات ماهواره‌ای، شبکه و مدیریت یکپارچه شبکه، آنتن و تجهیزات جانبی، خدمات متنوعی را برای ارزیابی انطباق فنی و عملکردی تجهیزات ارتباطی با استانداردهای معتبر ارائه می‌کند. بحری تأکید کرد: توسعه این ظرفیت‌ها، علاوه بر افزایش تنوع خدمات آزمایشگاهی، زمینه پاسخگویی به نیازهای تخصصی تولیدکنندگان، اپراتورها و نهادهای متولی توسعه و نظارت بر صنعت ارتباطات کشور را فراهم کرده است.

ارتقای اعتبار فنی و حرکت به سوی توسعه دامنه اعتباربخشی

رییس پژوهشکده فناوری ارتباطات، ارتقاء نظام مدیریت کیفیت و احراز صلاحیت فنی را یکی دیگر از دستاوردهای مهم این دوره برشمرد و اظهار کرد: آزمایشگاه جامع فناوری ارتباطات، علاوه بر اخذ تاییدیه فعالیت به عنوان آزمایشگاه همکار و معتمد سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی در فرآیندهای رسمی تأیید نمونه تجهیزات ارتباطی، برای نخستین بار موفق به دریافت گواهی اعتباربخشی براساس استاندارد بین‌المللی ISO/IEC ۱۷۰۲۵ شده است. وی افزود: کسب این اعتباربخشی، گامی مهم در ارتقای نظام مدیریت کیفیت، تأیید صلاحیت فنی و افزایش قابلیت اعتماد به نتایج آزمون‌های آزمایشگاهی محسوب می‌شود و زمینه تقویت جایگاه تخصصی آزمایشگاه را در فرآیندهای ارزیابی انطباق تجهیزات ارتباطی فراهم می‌کند. دکتر بحری تصریح کرد: در ادامه این مسیر، توسعه دامنه اعتباربخشی با هدف پوشش صد آزمون تخصصی در حوزه‌های انتقال و دسترسی برای فناوری‌های رادیویی و نوری در دستور کار قرار گرفته و اقدامات لازم برای تحقق این هدف در حال پیگیری است.

آزمایشگاه جامع بازوی اجرایی تعیین عمق ساخت محصولات اولویت‌دار شبکه ملی اطلاعات

رییس پژوهشکده با اشاره به تلاش پژوهشگران پژوهشکده فناوری ارتباطات برای تهیه و تدوین دستورالعمل تعیین عمق ساخت محصولات اولویت‌دار شبکه ملی اطلاعات به سفارش وزارت ارتباطات، اظهار کرد: این دستورالعمل دستاورد اصلی پروژه پژوهشی است که به سفارش وزارت ارتباطات در پژوهشکده انجام و در ششم آبان ماه سال جاری در نشست مشترک ستاد ویژه ساماندهی و راهبری فضای مجازی و کارگروه ویژه اقتصاد دیجیتال به تصویب رسید. آزمایشگاه جامع نقش آفرینی راهبردی در ارزیابی عمق بومی‌سازی تجهیزات و خدمات حوزه فناوری‌های ارتباطی دارد. وی توضیح داد: در این رویکرد، ارزیابی بومی‌سازی میزان تسلط بر دانش فنی، توانمندی طراحی و توسعه، قابلیت تولید و میزان وابستگی به فناوری‌ها و اجزای خارجی نیز مورد بررسی قرار می‌گیرد. براین اساس، امکان تمایز میان مونتاژ، تولید داخلی و سطوح مختلف بومی‌سازی فناورانه به‌صورت دقیق‌تر و مستند فراهم می‌شود. بحری افزود: توسعه چنین توانمندی‌هایی، آزمایشگاه را از یک مرکز صرفا آزمون‌محور به بازویی تخصصی برای ارزیابی توانمندی‌های فناورانه کشور تبدیل می‌کند. به گونه‌ای که نتایج ارزیابی‌ها می‌تواند مبنایی قابل اتکا برای سیاستگذاری، حمایت هدفمند از تولیدکنندگان داخلی، شناسایی وابستگی‌های فناورانه و تعیین اولویت‌های توسعه و بومی‌سازی تجهیزات راهبردی ارتباطی باشد. وی تأکید کرد: هدف نهایی از این رویکرد، کمک به شکل‌گیری نظامی دقیق و مبتنی بر شواهد فنی برای سنجش توانمندی‌های واقعی صنعت داخلی و هدایت حمایت‌ها به سوی توسعه دانش فنی و ارتقای توان طراحی و تولید تجهیزات ارتباطی است.

ورود به عرصه آزمون و ارزیابی فناوری‌های کوانتومی

رییس پژوهشکده فناوری ارتباطات در ادامه، توسعه زیرساخت‌های آزمون فناوری‌های نوظهور را از دیگر محورهای راهبردی تحول آزمایشگاه عنوان کرد و گفت: با توجه به اهمیت روزافزون فناوری‌های کوانتومی، به‌ویژه در توسعه نسل آینده ارتباطات امن، ایجاد توانمندی‌های تخصصی برای آزمون و ارزیابی سامانه‌ها و تجهیزات مبتنی بر این فناوری در دستور کار قرار گرفته است. وی افزود: در همین راستا، مرجعیت پژوهشگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات برای انجام آزمون‌های عملکردی سامانه‌های کوانتومی به تصویب شورای راهبری علوم و فناوری‌های کوانتومی معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست جمهوری رسیده است. این مصوبه، گامی مهم در مسیر توسعه جایگاه پژوهشگاه به عنوان مرجع تخصصی ارزیابی فناوری‌های ارتباطی نوظهور به شمار می‌رود. بحری تاکید کرد: در ادامه تعاملات و همکاری‌های تخصصی با معاونت علمی، برنامه‌ریزی برای ایجاد سکوی تخصصی آزمون سامانه‌ها و تجهیزات کوانتومی آغاز شده است. راه‌اندازی این زیرساخت می‌تواند زمینه ارایه خدمات تخصصی آزمون، ارزیابی عملکرد و اعتبارسنجی تجهیزات کوانتومی و همچنین پشتیبانی از توسعه فناوری‌های ارتباطی امن در کشور را فراهم کند.

حرکت از خدمات آزمایشگاهی به مرجعیت تخصصی ارزیابی فناوری

رییس پژوهشکده فناوری ارتباطات در جمع‌بندی دستاوردهای دو سال گذشته تأکید کرد: آنچه در این دوره دنبال شده، صرفا افزایش تعداد تجهیزات، سکوها یا خدمات آزمایشگاهی نبوده، بلکه ارتقای جایگاه آزمایشگاه جامع فناوری ارتباطات در زنجیره توسعه فناوری کشور است. وی افزود: توسعه ظرفیت آزمون‌های تخصصی، ارتقای صلاحیت فنی و اعتباربخشی، ایجاد توانمندی ارزیابی عمق بومی‌سازی و ورود به حوزه فناوری‌های کوانتومی، چهار محور مکمل در مسیر این تحول هستند که در مجموع، زمینه ایفای نقش موثرتر آزمایشگاه را در اعتبارسنجی فناوری، پشتیبانی از صنعت و کمک به تصمیم‌سازی‌های راهبردی کشور فراهم می‌کنند. بحری در پایان خاطرنشان کرد: چشم‌انداز پیش‌روی آزمایشگاه جامع فناوری ارتباطات، حرکت به سوی تبدیل شدن به مرجعی تخصصی، معتبر و قابل اتکا برای آزمون، ارزیابی و اعتبارسنجی فناوری‌های ارتباطی، از تجهیزات متعارف تا سامانه‌های پیشرفته و نوظهور است؛ جایگاهی که می‌تواند در ارتقای کیفیت محصولات داخلی، توسعه توانمندی‌های فناورانه و تقویت استقلال فناوری کشور نقش‌آفرین باشد.

چرا نباید از فناوری عقب بمانیم؟

در دنیایی که بسیاری از مهارت‌های سنتی به سرعت در حال جایگزینی با الگوریتم‌ها هستند، عقب ماندن از فناوری می‌تواند توانایی خلق ارزش و جایگاه شغلی را به چالش بکشد. در این شرایط اگر به سمت مسدودسازی و محدودیت اینترنت حرکت شود، باید هوش مصنوعی و اقتصاد دیجیتال را فراموش کنیم. به گزارش ایسنا، بحث عقب‌ماندگی از دنیای ارتباطات و فناوری اطلاعات یکی از دغدغه‌های جدی کارشناسان، فعالان حوزه فناوری و کاربران است. وقتی به سرعت خیره‌کننده پیشرفت فناوری در جهان از گسترش شبکه‌های 5G و هوش مصنوعی تا اینترنت ماهواره‌ای، شهرهای هوشمند و اینترنت اشیا را نگاه می‌کنیم، می‌بینیم که تا رسیدن به استانداردهای جهانی فاصله وجود دارد. البته این عقب‌ماندگی دلایل متعددی دارد که اگر بخواهیم ریشه‌یابی کنیم باید در شکاف نسل‌های ارتباطی سیار و ثابت، نبود سیاست‌گذاری مشخص، عدم سرمایه‌گذاری زیرساختی و عقب ماندگی در شاخص‌های کیفی نظیر سرعت و پایداری جست‌وجو کرد. برای استفاده از فناوری‌های نوینی مثل اینترنت اشیا، واقعیت مجازی و خدمات ابری پیشرفته به سرعت بالا و پایداری نیاز است در حالی که جایگاه ایران در رتبه‌بندی‌های جهانی فاصله زیادی با میانگین جهانی دارد. امروز بخش اعظمی از کشورهای جهان حتی همسایگان ما به سمت توسعه و تجاری‌سازی شبکه‌های نسل پنجم (5G) و حتی حرکت به سمت نسل ششم رفته‌اند اما در کشور ما موبایل هنوز به‌شدت وابسته به نسل چهارم است و سایت‌های 5G بسیار محدود و نقطه‌ای هستند. از طرفی در حوزه اینترنت ثابت هم وابستگی طولانی مدت به کابل‌های مسی فرسوده باعث شده تا سال‌ها از اینترنت پرسرعت مبتنی بر فیبر نوری (FTTH) محروم بمانیم. البته طی سال‌های گذشته تلاش‌های زیادی برای جبران این نقیصه و عقب‌ماندگی انجام گرفته ولی سرعت اجرای آن با نیازهای روز انطباق و همخوانی ندارد. به اعتقاد کارشناسان، برای استفاده از فناوری‌های نوینی مثل اینترنت اشیا، واقعیت مجازی و خدمات ابری پیشرفته به سرعت بالا و پایداری نیاز است در حالی که در بحث سرعت اینترنت جایگاه ایران در رتبه‌بندی‌های جهانی فاصله زیادی با میانگین جهانی دارد. همین چند وقت پیش بود که سیدستار هاشمی، وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات در نشست مشترک با روسای مجامع نمایندگان مجلس شورای اسلامی نسبت به عقب ماندن از تحولات فناوری هشدار داد و اعلام کرد که استفاده حداکثری از ظرفیت‌های فضای سایبری برای حضور در رقابت جهانی ضروری است. به گفته وی اگر به سمت مسدودسازی حرکت کنیم باید هوش مصنوعی را فراموش کنیم اما چنانچه با نگاه استفاده حداکثری این حوزه تقویت شود، می‌توانیم در عرصه جهانی حرفی برای گفتن داشته باشیم، در غیر این صورت کشور با توجه به سرعت تحولات به‌شدت از دنیای فناورانه با این سرعت بالا عقب خواهد ماند. هاشمی تاکید کرد که اگر حوزه ICT برای سرمایه‌گذار جذابیت نداشته باشد، این بخش دچار ناترازی می‌شود و در آینده نه چندان دور شبکه‌ای وجود نخواهد داشت که درباره آن بتوان صحبت کرد. در حال حاضر اقتصاد دیجیتال بر پایه دسترسی آزاد به ابزارهای ابری جهانی و پلتفرم‌های بین‌المللی، هوش مصنوعی و تبادل آزاد اطلاعات بنا شده است ولی در کشور ما محدودیت‌های دسترسی، فیلترینگ شدید و سیاست‌های کنترل نظیر طرح صیانت، اکوسیستم استارت‌آپی و کسب و کارهای آنلاین را با موانع جدی روبرو کرده است. این امر باعث شده نیروی انسانی متخصص، نخبگان و حتی برنامه‌نویسان مهاجرت کنند و شرکت‌ها نتوانند پا به پای فناوری‌های نوین جهانی حرکت کنند. هشدار درباره خطر عقب‌ماندگی از دنیای فناوری، تهدیدی برای آینده کشور به شمار می‌رود زیرا فاصله میان وضعیت موجود زیرساخت‌ها در ایران و پیشرفت پرسرعت فناوری‌های نوین در دنیا قابل کتمان نیست. توسعه زیرساخت‌های ارتباطی در کشور ما نیازمند سرمایه‌گذاری بلندمدت، کلان و قابل پیش‌بینی است. اپراتورهای مخابراتی به دلیل قیمت‌گذاری دستوری و پایین نگه‌داشتن مصنوعی تعرفه‌ها در سال‌های گذشته با کمبود نقدینگی برای توسعه و نوسازی تجهیزات شبکه مواجه شده‌اند؛ از طرفی تغییرات پی‌درپی مدیریتی و رویکردهای امنیتی محور مانع از آن شده که صنعت ارتباطات کشور بتواند نقشه راه روشنی برای همگامی با ترندهای جهانی داشته باشد. طبعا این عقب‌ماندگی پیامدهایی دارد که تنها به کند بودن اینترنت یا باز نشدن برخی سایت‌ها محدود نیست بلکه پیامد آن از دست رفتن قدرت رقابت‌پذیری اقتصادی در عصر هوش مصنوعی و اقتصاد دیجیتال است. وقتی زیرساخت ارتباطی یک کشور ضعیف و محدود باشد، صنایع سنتی نمی‌توانند هوشمند شوند. در این فضا استارتاپ‌ها رشد نمی‌کنند و کشور به مصرف‌کننده نهایی فناوری‌های کهنه تبدیل می‌شود. در چنین شرایطی هشدار وزیر ارتباطات درباره خطر عقب‌ماندگی از دنیای فناوری، تاکید صریح به این مساله است که عقب‌ماندگی در فناوری، تهدیدی برای آینده کشور به شمار می‌رود. یعنی فاصله میان وضعیت موجود زیرساخت‌ها در ایران و پیشرفت پرسرعت فناوری‌های نوین در دنیا نظیر هوش مصنوعی، اینترنت نسل پنجم و اقتصاد دیجیتال به مرحله‌ای رسیده که دیگر قابل کتمان نیست. به گزارش ایسنا، عقب ماندن از فناوری در قرن بیست و یکم دیگر فقط به معنای «ندانستن نحوه کار با یک دستگاه جدید نیست، بلکه به معنای کاهش توانایی برقراری ارتباط با ساختار اصلی جهان است. دنیای کار به سرعت در حال بازتعریف است و بسیاری از مهارت‌های سنتی در حال جایگزینی با الگوریتم‌ها هستند بنابراین اگر از فناوری عقب بمانید نه تنها جایگاه شغلی خود را از دست می‌دهید بلکه از توانایی خلق ارزش جدید هم محروم خواهید ماند.

رویداد

ممنوعیت دسترسی عامل‌های هوش مصنوعی به حساب‌های بانکی

بزرگ‌ترین بانک‌های انگلیس به دلیل نگرانی از عملکرد خارج از کنترل عامل‌های هوش مصنوعی و احتمال سومدیریت امور مالی مشتریان، دسترسی این ابزارها به حساب‌های بانکی را ممنوع کرده‌اند. به گزارش ایسنا، بانک‌های «اچ‌اس‌بی‌سی»، «نیشن‌واید»، «نت‌وست»، «بارکلیز» و «لویدز»، همگی اقداماتی برای مسدود کردن دسترسی عامل‌های هوش مصنوعی انجام داده‌اند. این محدودیت‌ها در برخی موارد شامل ممنوعیت انجام تراکنش از طرف مشتری، بدون دخالت مستقیم وی نیز می‌شود. عامل‌های هوش مصنوعی که پول و امور شخصی افراد را مدیریت می‌کنند، یکی از امیدبخش‌ترین حوزه‌های پیش روی این فناوری به شمار می‌روند. با این حال، بانک‌ها نگرانند که این ربات‌ها از کنترل خارج شوند و دارایی‌های مردم را به‌درستی مدیریت نکنند. در چنین شرایطی، هنوز مشخص نیست چه کسی مسوول پیامدهای این اتفاق خواهد بود. وام‌دهندگان همچنین نگرانند که انتقال گسترده سپرده‌ها با کمک این ربات‌ها، سودآوری بانک‌ها و در بدترین حالت، ثبات مالی را تهدید کند. شرکت متا متعلق به مارک زاکربرگ در سپتامبر، دستیار هوش مصنوعی شخصی خود با نام «میوز»(Muse) را معرفی کرد که می‌تواند کارهایی مانند خرید و مدیریت قبوض کاربران را انجام دهد. این برنامه هنوز در انگلیس عرضه نشده است، اما پیش‌بینی می‌شود بزودی در دسترس کاربران این کشور قرار بگیرد. «میوز» در امریکای شمالی در صدر جدول دانلود برنامه‌ها قرار گرفته است. عامل‌های هوش مصنوعی مانند «میوز» برخلاف ابزارهایی که فقط توصیه ارائه می‌کنند، می‌توانند اقداماتی مانند ارسال ایمیل یا سفارش خرید را نیز انجام بدهند. در امریکا، شمار فزاینده‌ای از مشتریان از این ابزارها می‌خواهند پس‌اندازشان را به‌طور مستقیم در حساب‌های بانکی مدیریت کنند. پیش‌بینی می‌شود محصولات مشابهی نیز در انگلیس عرضه شوند. آنه بودن، بنیانگذار بانک «استارلینگ» معتقد است باید مدیریت امور مالی مردم به هوش مصنوعی سپرده شود. وی اخیرا در شبکه اجتماعی لینکدین اعلام کرد که برای استارتاپی جدید به دنبال استخدام مهندسان است؛ شرکتی که به گفته وی «در آغاز انقلاب بعدی فناوری بانکداری» قرار خواهد داشت.

از کنترل خارج شدن عامل‌ها

مدیران بانک‌ها در پی مجموعه‌ای از حوادث خارج از نظام مالی که در آنها هوش مصنوعی بدون مجوز به سامانه‌ها دسترسی پیدا کرده است، نگرانند که ربات‌ها نیز از کنترل خارج شوند. مانوس کاستلو، مدیر ارشد مالی بانک استاندارد چارترد، هفته گذشته گفت: پیش از آنکه اجازه استفاده از این ابزارها را بدهیم، باید اطمینان حاصل کنیم که هم برای مشتریان و هم برای خودمان ایمن هستند. ویل چالمرز، مدیر ارشد مالی بانک «لویدز»، نیز اظهار کرد: این بانک تاکنون هیچ نشانه‌ای از دسترسی عامل‌های هوش مصنوعی به حساب‌های بانکی مشاهده نکرده است، اما در برابر این نوع خطرات تدابیر حفاظتی داریم و آنها را بسیار جدی می‌گیریم. سازمان نظارت بر امور مالی انگلیس (FCA) با همکاری نهادهای مالی و سایر نهادهای نظارتی، در حال تدوین مقرراتی برای کنترل فعالیت عامل‌های هوش مصنوعی در حوزه مالی است. منابع نزدیک به این نهاد نظارتی گفتند: تصمیم‌گیری درباره دسترسی هوش مصنوعی به حساب‌ها بر عهده بانک‌ها بوده، اما نتایج پژوهش‌های اولیه نشان می‌دهد که این عامل‌ها ممکن است رفتاری غیرمنتظره از خود نشان بدهند. گفته می‌شود ممنوعیت‌های اعمال شده از سوی بانک‌های انگلیس جنبه پیشگیرانه دارد و تاکنون نشانه‌ای از دسترسی ربات‌های هوش مصنوعی به حساب‌های بانکی مشاهده نشده است. علاوه بر نگرانی‌ها درباره احتمال خارج شدن هوش مصنوعی از کنترل، این فناوری می‌تواند تهدیدی بالقوه برای بانک‌ها نیز باشد. شرکت مشاوره مک کینزی هشدار داد ممکن است سپرده‌گذاران به توصیه چت‌بات‌های هوش مصنوعی، تا ۷۰۰ میلیارد پوند از حساب‌هایی که سودی به آنان تعلق نمی‌گیرد یا سود بسیار اندکی دارند، خارج کنند و به محصولات پس‌اندازی دیگری انتقال دهند. اگر فقط ۵ تا ۱۰ درصد از موجودی حساب‌های بانکی به این شکل جابه‌جا شود، سودی که بانک‌ها از محل سپرده‌ها کسب می‌کنند، ممکن است یک پنجم یا بیشتر کاهش یابد. شرکت‌های «آنتروپیک» و «اوپن‌ای‌آی» نیز اخیرا محصولات هوش مصنوعی شخصی در حوزه مدیریت امور مالی معرفی کرده‌اند که به حساب‌های کاربران متصل می‌شوند و درباره نحوه مدیریت پول به آنها مشاوره می‌دهند. با این حال، این خدمات فقط اطلاعات مالی را می‌خوانند و به‌جای کاربران اقدامی انجام نمی‌دهند.

هیچ‌کس عامل‌های خارج از کنترل را نمی‌خواهد

نگرانی دیگری نیز وجود دارد مبنی بر اینکه عامل‌های هوش مصنوعی ممکن است به‌صورت هماهنگ عمل کنند و همزمان سپرده‌های خود را از یک بانک خارج کنند، اتفاقی که می‌تواند در زمانی بسیار کوتاه به هجوم بانکی منجر شود. ممنوعیت‌های بانک‌های انگلیس در پی اقدامات مشابه در امریکا و کانادا صورت می‌گیرد که بانک‌های «سیتی گروپ»، «بانک امریکا»، «ولز فارگو» و «جی‌پی مورگان» نیز دسترسی عامل‌های هوش مصنوعی به حساب‌های بانکی را در این کشورها مسدود کرده‌اند. جیمی دایمون، مدیرعامل بانک جی‌پی مورگان گفت: هیچ‌کس عامل‌های خارج از کنترل را نمی‌خواهد و ممکن است هزاران مورد از آنها وجود داشته باشد. ریک ورستر، مدیرعامل شرکت بزرگ کارگزاری امریکایی «چارلز شواب» نیز گفت: این شرکت هر هفته دسترسی بین ۱۰ تا ۲۰ مشتری را به دلیل استفاده از عامل‌های هوش مصنوعی مسدود می‌کند. ما نمی‌خواهیم کسی فقط رمز عبور خود را در اختیار «میوز» قرار بدهد و به آن اجازه دهد وارد حسابش شود و از طرف وی اقداماتی انجام دهد. ما نمی‌توانیم آن را کنترل کنیم، خود مشتری هم نمی‌تواند کنترلش کند و ممکن است مشکلی پیش بیاید، در آن صورت چه کسی مسوول خواهد بود؟ بر اساس گزارش تلگراف، عامل‌های هوش مصنوعی در انگلیس با محدودیت‌های نظارتی سختگیرانه‌تری روبرو هستند. بر اساس مقررات احراز هویت در این کشور، بیشتر پرداخت‌ها باید از طریق اپلیکیشن بانکداری اینترنتی تایید شوند که اغلب به اثر انگشت یا اسکن چهره نیاز دارد.

دنیای فناوری

اسنپ چت از کودکان انگلیسی در برابر اغفال اینترنتی محافظت می‌کند

سازمان Ofcom، رگولاتور رسانه انگلیس اعلام کرد: اسنپ چت غیرفعالسازی قابلیت «یافتن دوستان» به‌طور پیش فرض برای کاربران کودک در انگلیس را آغاز کرده است. به گزارش خبرگزاری مهر به نقل از رویترز، به گفته این سازمان، چنین اقدامی گامی مهم در راستای کاهش خطرات اغفال آنلاین به شمار می‌رود. ویژگی «یافتن دوستان» (Find Friends) به کاربران کمک می‌کند افراد جدید را در این پلتفرم پیدا کنند. آفکام (Ofcom) اعلام کرد این اقدام، برقراری تماس افراد غریبه با کودکان را در این شبکه اشتراک گذاری عکس دشوارتر می‌کند. اسنپ‌چت یکی از بزرگ‌ترین و محبوب‌ترین سرویس‌های آنلاین مورداستفاده کودکان در انگلیس است. رگولاتور رسانه‌ای انگلیس در ماه مه اعلام کرد ۳۲ درصد از کودکان ۸ تا ۱۲ ساله در انگلیس از اسنپ‌چت استفاده می‌کنند؛ حال آنکه حداقل سن مجاز برای ورود به این پلتفرم ۱۳ سال است. اولیور گریفیث، مدیر گروه ایمنی آنلاین آفکام، اعلام کرد این تغییر باید مدت‌ها پیش انجام می‌شد و این رگولاتور، راه‌اندازی قابلیت حفاظتی جدید در اسنپ‌چت را در ماه جاری میلادی رصد می‌کند. اسنپ‌چت در ماه مه متعهد شد این تغییر را انجام دهد و اخیرا نیز به این سازمان اعلام کرده بود قابلیت‌های موثر کنترل سن برای افراد زیر ۱۸ سال تا پیش از پایان سال جاری میلادی اجرایی خواهد شد. سخنگوی اسنپ‌چت اعلام کرد این پلتفرم به تقویت اقدامات حفاظتی ادامه می‌دهد؛ زیرا ریسک‌ها همزمان با تحولات تغییر می‌کنند. همچنین این شرکت همکاری سازنده‌ای با آفکام، کارشناسان ایمنی، خانواده‌ها و جوانان دارد تا تضمین کند این پلتفرم مکانی امن برای برقراری ارتباط است.

خدمات بایننس در ۴ کشور اروپایی متوقف می‌شود

صرافی رمزارز بایننس، ارائه خدمات خود را در برخی کشورهای عضو اتحادیه اروپا متوقف خواهد کرد. به گزارش ایسنا، صرافی بایننس همزمان با پایان دوره گذار «مقررات بازارهای دارایی‌های رمزارزی» (MiCA) اتحادیه اروپا، به‌تدریج محدودیت‌هایی را برای خدمات‌رسانی به برخی کاربران اعمال می‌کند و حساب‌های مشمول این محدودیت‌ها تا پایان سال بسته خواهند شد. کاربران چهار کشور فرانسه، اسپانیا، ایتالیا و لهستان، اطلاعیه‌هایی درباره این تغییرات دریافت کرده‌اند. واریز وجه به حساب‌های مشمول این محدودیت‌ها از قبل متوقف شده اما برداشت رمزارز و ارزهای فیات همچنان امکان‌پذیر است. بایننس اعلام کرد که دارایی‌های کاربران امن و در دسترس می‌مانند و هیچ‌گونه مسدودسازی ناگهانی دارایی‌ها صورت نخواهد گرفت. بایننس همچنین به برخی کاربران اعلام کرد که از ۲۹ نوامبر، برای رمزارزهای مانده در حساب‌هایشان کارمزد ماهانه دریافت می‌کند. این کارمزد معادل ۰.۰۲۵ درصد موجودی رمزارزی حساب یا ۱۰ یواس‌دی‌کوین خواهد بود. نخستین برداشت کارمزد حداکثر طی سه روز پس از ۲۹ نوامبر انجام می‌شود و برداشت دوم نیز پس از ۲۴ دسامبر صورت خواهد گرفت.
بر اساس گزارش بلومینگ، بایننس هنوز موفق به دریافت مجوز «مقررات بازارهای دارایی‌های رمزارزی» نشده است. مجوزی که بایننس فرانسه در مه ۲۰۲۲ دریافت کرده بود، در جولای و پس از پایان دوره گذار «مقررات بازارهای دارایی‌های رمزارزی» منقضی شد. بایننس در ژوئن اعلام کرد که درخواست دریافت مجوز «مقررات بازارهای دارایی‌های رمزارزی» را که در یونان پیگیری می‌کرد، پس گرفته است و در عوض، برای دریافت مجوز در یکی دیگر از کشورهای عضو اتحادیه اروپا اقدام خواهد کرد.

جاسوسی از مدیر ارشد انویدیا فاش شد

طبق یک یادداشت اطلاعاتی امریکا یک مدیر ارشد «مگااسپید» شرکتی در سنگاپور برای جاسوسی از جنسن هوانگ مدیر ارشد اجرایی انویدیا به خدمت گرفته شده بود. به گزارش مهر به نقل از تک کرانچ، در اوایل سال جاری میلادی یادداشتی منتشر شد که در آن ادعا شده بود آلیس هوانگ، یک مدیر ارشد فناوری توسط وزارت امنیت دولتی چین برای جاسوسی از مدیر ارشد اجرایی انویدیا استخدام شده است. نیویورک تایمز که قبلا اعلام کرده بود مدیر ارشد اجرایی انویدیا هدف سازمان اطلاعاتی چین بوده است، نخستین نشریه‌ای بود که درباره این یادداشت که توسط یک سازمان اطلاعاتی در امریکا نوشته شده بود، گزارش داد. فایننشال تایمز نیز پس از آن درباره این یادداشت گزارش داد و همچنین مدعی شد جنسن هوانگ رابطه‌ای خصوصی با آلیس هوانگ، یک مدیر ارشد در شرکت فناوری سنگاپوری به نام مگااسپید داشته است.
سخنگوی انویدیا به نشریه نیویورک تایمز گفت تعاملات هوانگ با آلیس هوانگ غیر معمول نبوده است و این شرکت اطلاعات محرمانه را با مشتریان به اشتراک نمی‌گذارد. این نشریه در گزارش جداگانه «نیوماتریکس»، شرکتی چینی که مجوز وزارت بازرگانی امریکا برای خرید تراشه‌های پیشرفته انویدیا را دارد، بررسی کرده است. اما خبرنگاران در نشانی دفتر ثبت‌شده شرکت «نیو ماتریکس» تنها با «ساختمانی خالی و خاکستری‌رنگ» روبرو شدند؛ موضوعی که این نگرانی را به وجود آورد که شاید این شرکت پوششی برای یک شرکت سرمایه‌گذاری خصوصی تحریم‌شده یا قرارگرفته در فهرست سیاه باشد. سخنگوی انویدیا نیز اعلام کرد: ما بهترین و پیشرفته‌ترین فناوری‌های خود را و بخش عمده آنها را در امریکا می‌فروشیم.